

RESOLUCIÓ

"JOVES D'ORÍGENS DIVERSOS, CONSTRUÏM CIUTADANIA"

Comitè Executiu – Barcelona, 18 de juny de 2011

El fenomen migratori ha canviat significativament en les darreres dècades. En primer lloc, cal apuntar que a partir del 2010, i vinculat també al context de recessió econòmica, a Catalunya s'ha iniciat un nou cicle migratori caracteritzat per l'aturada del flux migratori que ha experimentat el nostre país durant els darrers 10 anys. D'altra banda, el pes de la població jove immigrada o amb orígens migratoris s'ha anat incrementant durant els darrers anys, ja que la mitjana d'edat de la població amb nacionalitat estrangera és molt més baixa que la població amb nacionalitat espanyola, i representa actualment el 27,3% de la població jove catalana. Per tant, en termes demogràfics, la presència de joves de nacionalitat estrangera contribueix al rejoeniment de la població total catalana i a que la piràmide d'edats no tingui una forma regressiva.

El col·lectiu de persones joves immigrades o amb orígens migratoris que viuen al nostre país corren un major risc de vulneració dels seus drets, en tant que reuneixen diversos eixos de desigualtat com són l'edat, per ser joves, i l'origen migratori, per ser nousvinguts o per ser de famílies amb orígens migratoris. Aquestes desigualtats es fan més notables si afegim el factor de la classe social, en tant que el col·lectiu de persones que emigren per la necessitat d'una millora socioeconòmica estan vinculades sobretot als grups amb menors recursos econòmics.

Aquestes desigualtats es poden manifestar en diferents àmbits de la vida social dels i les joves, com poden ser l'educatiu, el laboral o en la pròpia participació ciutadania, entre d'altres. És per això que des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya apostem per una ciutadania cohesionada i amb igualtat de drets i oportunitats. Amb aquest objectiu, plantegem propostes de polítiques integrals i transversals, com una de les eines necessàries per arribar a la cohesió social, i lluitar contra els falsos debats de base cultural, l'estigmatització dels i les joves amb orígens migratoris i la instrumentalització política del col·lectiu.

En aquest sentit, i a partir dels debats i reflexions generats en la 2a Àgora Jove celebrada al Masnou els dies 28 i 29 de maig, el CNJC reivindica un seguit d'objectius a assolir en diferents àmbits:

Àmbit participatiu

La idea d'incloure les persones immigrades al cercle de la participació ciutadana ha de ser un dels eixos principals del sistema d'integració. I és que així com resen el Pacte Nacional per a la Immigració i la Llei d'acollida a Catalunya: integració és participació. Però no hem de perdre de vista que la participació per sí sola no és l'únic element impulsor de la integració, així, des del CNJC creiem que, per ser un veritable pas cap a la plena ciutadania, el dret a vot s'ha d'assentar sobre bases més sòlides d'actuació.

D'altra banda, el moviment associatiu juvenil català ha de ser un element clau en el foment de la participació ciutadana democràtica, i en el treball a favor de la cohesió social del país.

Per tot això, els objectius del CNJC són:

- Assolir el dret a vot universal per a les persones d'origens estrangers. Cal establir un període no superior a dos anys per tal que les persones d'origen estranger que tinguin permís de residència puguin votar i/o presentar-se a les eleccions municipals i del Parlament de Catalunya.
- Fomentar la participació d'entitats de persones immigrades als esdeveniments socials i culturals que es donen al seu entorn.
- Que el procés educatiu en tots els àmbits incorpori una perspectiva inclusiva i acollidora.
- Promoure l'associacionisme com a espai d'acollida a partir de la creació de climes de confiança, a través de l'aprenentatge dels idiomes autòctons mitjançant les parelles lingüístiques, amb els acompanyaments i a través de la inclusió de persones referents de diversos orígens també a l'administració pública.
- Implicar els líders o persones de referència de les entitats de persones immigrades amb la seva participació en altres iniciatives associatives.
- Establir un rol d'interlocució als Serveis d'Atenció a l'Immigrant, no només per assessorar sinó fent de mediadors amb l'administració.

Àmbit educatiu

L'educació o l'accés a l'educació per part de tots els i les joves és un requisit fonamental a l'hora de garantir la igualtat d'oportunitats. No només és important l'accés a l'educació i a la formació, sinó aconseguir que els i les joves acabin la seva etapa formativa per tal que puguin incorporar-se al mercat de treball amb les màximes garanties d'èxit i que puguin exercir plenament la seva condició de ciutadania. Des del CNJC apostem per una educació pública de qualitat, que sigui un element de socialització que permeti les majors quotes d'integració, cohesió i generació de ciutadania. Per tot això proposem:

- Augmentar el nombre de beques per a cursar estudis de secundària, de FP i universitaris.
- Treballar per la reducció fracàs escolar en general i dels joves d'origens migratoris en concret, a través, per exemple, de les aules d'acollida o la reducció de les ràtios amb la contractació de més professorat.
- Flexibilitzar l'accés a estudis superiors agilitzant el reconeixement d'estudis realitzats als països d'origen i implementant mesures de conciliació de la vida laboral i formativa, com l'ampliació de l'horari nocturn al batxillerat i FP.
- Involucrar al professorat en les diferents formes de participació i en la transmissió de valors (institucionals, associatius) d'una forma transversal.

- Millorar la democràcia als centres educatius, mitjançant referèndums, eleccions de delegats i suport i assessorament als i les estudiants.
- Establir vies de connexió entre els centres educatius i les entitats dels barris.
- Incentivar la formació especialitzada en immigració i inclusió.
- Millorar l'assessorament, el suport, l'orientació i el seguiment de persones nouvingudes, amb la participació també de les persones que ja han viscut aquest procés.
- Incrementar la coordinació i la comunicació entre els centres educatius i les famílies de joves nouvinguts/des.
- Fomentar el paper de l'escola com a punt de trobada entre les famílies de diferents orígens, amb l'establiment de projectes de convivència i ampliant la iniciativa dels patis oberts.

Àmbit laboral

Quan parlem de polítiques migratòries, no podem deixar de banda la seva relació essencial amb el mercat laboral. Ens situem davant una marcada "laboralització" de la política migratòria, és a dir, que el context polític i jurídic actual supedita el fenomen migratori a les necessitats del mercat de treball. Dins del marc de l'economia globalitzada i del mercat de treball flexible i inestable, la dependència del treball per accedir a la regularitat de les persones immigrades posa la vulnerabilitat i la precarietat jurídiques d'aquest col·lectiu a l'ordre del dia.

Què podem fer:

- Lluitar contra l'economia submergida sense destruir ocupació i lluitar així contra els riscos laborals i les situacions d'explotació, reforçant les inspeccions laborals en determinats sectors, aplicant penes de multa als qui practiquen contractació irregular.
- Facilitar la contractació de persones nouvingudes sense la situació regularitzada. Alhora que simplificar i flexibilitzar el procés administratiu de regularització.
- Incloure les persones nouvingudes en sectors productius amb més valor afegit.
- Actualitzar el catàleg de noves professions vinculades a la immigració en relació amb el Departament de Treball, la Direcció General de Joventut, etc.
- Generar espais de coneixença per ajudar les persones nouvingudes a crear xarxa social i millorar així les vies d'accés al treball.
- Formació genèrica sobre drets i deures durant el procés d'acollida, i específica de l'àmbit laboral, com per exemple sobre convenis col·lectius.
- Ampliar la formació de català i castellà en el procés d'acollida.
- Facilitar el reconeixement sobre els estudis realitzats als països d'origen.
- Analitzar les necessitats d'adaptació de l'entorn laboral.

Àmbit d'immigració

Tot i que el nostre és un país d'immigració patim un gran dèficit pel que fa a instruments per a gestionar-la, en tant que més que polítiques d'immigració disposem

de polítiques d'estrangeria, ens trobem davant una política d'immigració que paradoxalment es basa en negar-la. Els rumors i estereotips negatius envers les persones nouvingudes, i entre ells els i les joves, són una de les conseqüències de les mancances de convivència i cohesió social. En aquest sentit, les fites a assolir són:

- Articular polítiques d'igualtat i polítiques d'identitat.
- Reforçar els cursos d'usos i costums quotidians en tots els pobles i ciutats, adaptats en funció de si l'àmbit és rural o urbà.
- Elaborar un pla de convivència amb col·laboració amb les entitats.
- Implementar una finestra única per a la informació sobre l'acollida.
- Dissenyar polítiques d'acollida orientades a la inclusió.
- Informar de les entitats de col·lectius de diferents orígens al les persones nouvingudes.
- Generar espais d'interacció entre ciutadans de diversos orígens.
- Fomentar polítiques de representació i promoure la visibilitat de les persones immigrades a les associacions.